

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Współczesna myśl i kultura polityczna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 18HITS.22K.07299.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Rafał Dobek		
Prowadzący zajęcia	Rafał Dobek		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Uzyskanie przez studentów ogólnej wiedzy dotyczącej najważniejszych prądów ideowych II połowy XX i XXI wieku.
C2	Rozumienie przez studentów podstawowych pojęć związanych z myślą i kulturą polityczną po 1945 roku.
C3	Zrozumienie przez studentów przemian zachodzących w okresie po 1945 roku w ramach poszczególnych gałęzi myśli politycznej, np. w myśli liberalnej, lewicowej, konserwatywnej, feministycznej itp. na tle wydarzeń historycznych.
C4	Kształtowanie u studentów umiejętności krytycznego i bezstronnego podejścia do wszystkich prądów umysłowych okresu po 1945 roku.

Wymagania wstępne

Przed przystąpieniem do zajęć student/ka powinien/powinna znać podstawowe fakty, daty i postaci historii powszechnej oraz historii Polski po 1945 roku.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze prądy ideowe i myślicieli po 1945 roku	HIT_K2_W01, HIT_K2_W04, HIT_K2_W10	Kolokwium ustne
W2	rozumie znaczenie kluczowych pojęć pojawiających się we współczesnej myśli i filozofii politycznej	HIT_K2_W02, HIT_K2_W04, HIT_K2_W05, HIT_K2_W10	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wymienić i odróżnić istotne elementy myśli liberalnej, neoliberalnej, libertariańskiej, konserwatywnej, neokonserwatywnej, socjalistycznej, socjaldemokratycznej, niezależnej lewicowej, chrześcijańsko-demokratycznej, feministycznej i alterglobalistycznej	HIT_K2_U01, HIT_K2_U04, HIT_K2_U05, HIT_K2_U09	Kolokwium ustne
U2	potrafi krytycznie interpretować teksty poświęcone myśli politycznej w określonym kontekście czasowym i filozoficznym	HIT_K2_U01, HIT_K2_U04, HIT_K2_U07, HIT_K2_U09	Kolokwium ustne
U3	potrafi umiejscowić własne oraz cudze poglądy na mapie współczesnej myśli politycznej	HIT_K2_U01, HIT_K2_U04, HIT_K2_U07	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa wyjaśniać znaczenie współczesnych prądów ideowych dla wydarzeń politycznych, podawać przykłady wpływu myśli politycznej na bieżącą politykę, zjawiska społeczne i gospodarcze	HIT_K2_K01, HIT_K2_K06	Kolokwium ustne
K2	jest gotów/gotowa krytycznie interpretować teksty poświęcone myśli politycznej w określonym kontekście czasowym i filozoficznym	HIT_K2_K01, HIT_K2_K02, HIT_K2_K04	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Krytyka totalitaryzmów po II wojnie światowej.	W1, W2, U2, K1, K2	Konwersatorium
2.	Rozwój myśli liberalnej i neoliberalnej po 1945 roku.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
3.	Filozofia polityczna Johna Rawlsa.	W1, W2, U2, K1, K2	Konwersatorium
4.	Współczesny konserwatyzm i neokonserwatyzm.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
5.	Myśl i kultura polityczna roku 1968.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
6.	Myśl i problemy ideowe współczesnej socjaldemokracji.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
7.	Komunitaryzm.	W1, W2, U1, U3, K1	Konwersatorium
8.	Doktryna społeczna Kościoła po 1945 roku.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
9.	Myśl feministyczna i jej przemiany w II połowie XX wieku i na początku XXI wieku.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
10.	Radykalna krytyka współczesnego kapitalizmu.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1. Zaliczenie kolokwium ustnego pod koniec semestru (skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%; dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%; dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%; dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60%; dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%; niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się). 2. Obecność na zajęciach. Dozwolone są dwie obecności nieusprawiedliwione: powyżej tej liczby należy przed zaliczeniem dostarczyć usprawiedliwienie nieobecności. W wypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na ponad połowie zajęć zaliczenie nie będzie możliwe.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kymlicka W., Współczesna filozofia polityczna, tłum. A. Pawelec, Warszawa 2009.
2. Buksiński T., Współczesne filozofie polityki, Poznań 2006.
3. Tokarczyk R., Współczesne doktryny polityczne, Kraków 2005.

Dodatkowa

1. Idee i doktryny polityczne XX wieku: wybór, red. A. Wojtaszak, D. Wybranowski, Szczecin 2003.
2. Arendt H., Korzenie totalitaryzmu (różne wydania).
3. Hayek F.A. von, Droga do zniewolenia lub Droga do niewoli (różne wydania).
4. Rawls J., Teoria sprawiedliwości (różne wydania).
5. Śpiewak P., Komunitarianie: wybór tekstów, Warszawa 2004.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIT_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce badawczej i edukacyjnej w sposób twórczy, krytyczny i odpowiedzialny wiedzy z zakresu historii, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w sposób krytyczny i odpowiedzialny w praktyce badawczej i edukacyjnej wybranych metodologii, metod, technik i narzędzi właściwych dla badań historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania dorobku pisarskiego, zasobów archiwalnych i baz informacyjnych w praktyce badawczej i edukacyjnej z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego i etyki badawczej i zawodowej
HIT_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny miejsca i roli badaczy i edukatorów w życiu naukowym i społecznym ze względu na wiedzę, umiejętności i kompetencje merytoryczne, interpersonalne oraz społeczne w powiązaniu z potrzebą ciągłego rozwoju
HIT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie pogłębiać wiedzę i doskonalić umiejętności badawcze z zakresu wybranych problemów z dziejów najnowszych z podziałem na historię polityczną, kultury, gospodarczą i społeczną
HIT_K2_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać, pogłębiać oraz doskonalić wiedzę i umiejętności badawcze na temat wybranych aspektów współczesnej myśli i kultury politycznej
HIT_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić kompetencje dydaktyczne w zakresie wiedzy o historii, polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U07	Absolwent/ka potrafi świadomie dobierać i stosować wybrane metodologie, metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla badań humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem badań historycznych, oraz o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U09	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony stosować dorobek pisarski, zasoby archiwalne i bazy informacyjne w prowadzeniu badań naukowych i działalności edukacyjnej z zakresu historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane problemy dziejów najnowszych z podziałem na historię polityczną, kultury, gospodarczą i społeczną
HIT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne problemy polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej oraz wybrane problemy z zakresu polityki globalnej
HIT_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane aspekty współczesnej myśli i kultury politycznej
HIT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawy prawne funkcjonowania społeczeństw współczesnych
HIT_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym terminologię właściwą dla historii oraz nauk o polityce, społeczeństwie współczesnym i edukacji w powiązaniu z naukami humanistycznymi i społecznymi